

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depusă de Didenco Valentina privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Didenco Valentina împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ individual defavorabil

*(Dosarul nr. 2ac-110/25
PIGD 2-24066888-01-2ac-02042025)*

Consecințele depunerii cererii de strămutare care nu se încadrează în temeiurile strămutării unei cauze de contencios administrativ.

7 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Didenco Valentina cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 iunie 2024 avocatul-stagiar Stavinschi Alexandru, acționând în interesele Valentinei Didenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, solicitând anularea Actului de constatare nr. 68/30 din 27 mai 2024, prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dna Didenco Valentina, Viceprețor în cadrul Preturii sectorului Botanica, fiind constatată diferență substanțială și deținerea averii cu caracter nejustificat în mărime de 304 429,82 lei în anul fiscal 2019 la 22 iulie 2019, diferența fiind constatată între averea dobândită și veniturile obținute pentru aceeași perioadă de către dna Valentina Didenco și membrii familiei.

2. La 26 martie 2025 Valentina Didenco a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță egală în grad.

3. În motivarea cererii, reclamanta a subliniat că, în cadrul Curții de Apel Chișinău, activează un număr redus de judecători, ceea ce a condus la o creștere semnificativă a volumului de muncă. În consecință, judecătorii sunt nevoiți să stabilească spre examinare un număr excesiv de dosare în aceeași perioadă de timp, ceea ce le limitează obiectiv posibilitatea de a analiza în mod complet, detaliat și multiaspectual cauzele aflate pe rol.

4. Totodată, s-a menționat că actele de constatare emise de Autoritatea Națională de Integritate sunt, prin lege, de competența Curții de Apel Chișinău în calitate de instanță de fond. Astfel, această instanță este sesizată în mod direct și constant cu litigii de natura celui pendinte.

5. În aceste condiții, lipsa unui timp rezonabil și suficient alocat examinării acestor tipuri de cauze generează o încălcare gravă a principiului nemijlocirii și oralității în desfășurarea ședințelor de judecată, consfințit de art. 25 din Codul de procedură civilă, precum și a principiului contradictorialității și al egalității părților în drepturile procesuale, prevăzut la art. 26 din același cod.

6. De asemenea, s-a evidențiat că stabilirea, de către completul de judecată, a mai multor cauze (câte 2–3 sau chiar 4) spre examinare la aceeași oră și dată limitează în mod sever timpul real disponibil pentru fiecare cauză. În acest cadru procedural restrâns, devine practic imposibilă ascultarea participanților la proces, examinarea completă a înscrisurilor, cercetarea

probelor, formularea pozițiilor și argumentelor fiecărei părți, precum și exprimarea punctului de vedere asupra problemelor de fapt și de drept ori a inițiativelor instanței, afectând grav caracterul echitabil și efectiv al procesului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art.197 din Codul administrativ:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

8. Art.198 alin. (3) din Codul administrativ:

„Instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

9. Din actele dosarului rezultă că prezenta cauză se află pe rolul Curții de Apel Centru, fiind în faza examinării cererii de chemare în judecată formulată de Didenco Valentina împotriva Autorității Naționale de Integritate.

10. Prin cererea de strămutare depusă, Didenco Valentina a solicitat transferarea cauzei la o altă instanță egală în grad, invocând art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

11. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, actele de constatare emise de Autoritatea Națională de Integritate pot fi contestate la Curtea de Apel Centru.

12. Din interpretarea acestor prevederi legale rezultă că legiuitorul a stabilit o competență exclusivă în favoarea Curții de Apel Centru pentru examinarea contestațiilor împotriva actelor de constatare emise de Autoritatea Națională de Integritate. Această reglementare urmărește asigurarea unei jurisprudențe unitare și specializate în materia integrității funcționarilor publici, având în vedere complexitatea și impactul social al acestor litigii.

13. Stabilirea unei competențe exclusive are ca scop evitarea fragmentării competenței jurisdicționale și a riscului de apariție a unor interpretări neuniforme la nivelul instanțelor de fond. Totodată, această reglementare contribuie la asigurarea unui control judiciar eficient și rapid

asupra actelor ANI, în vederea protejării interesului public și consolidării normelor de integritate în exercitarea funcțiilor publice. Intenția expresă a legiuitorului a fost de a asigura un cadru de control judiciar specializat, în vederea întăririi transparenței și responsabilității în administrația publică.

14. În acest context, completul de judecată concluzionează că argumentele invocate în susținerea cererii de strămutare, întemeiate pe dispozițiile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, nu pot fi reținute. Instanța de judecată nu are posibilitatea legală de a înlătura competența imperativă stabilită de legiuitor, cu atât mai mult cu cât aceasta vizează exclusiv competența Curții de Apel Centru în materia controlului legalității actelor de constatare emise de ANI.

15. Totodată, completul de judecată subliniază că simpla invocare a unui volum mare de cauze aflate pe rolul Curții de Apel Centru nu reprezintă, în sine, un temei legal pentru strămutarea unei cauze. Legea nu condiționează imparțialitatea instanței sau echitatea procedurii de gradul de încărcare a completelor de judecată. Eventualele disfuncționalități de ordin administrativ sau de organizare internă ale instanței nu pot justifica, în mod automat, derogarea de la normele imperative privind competența materială. În plus, în prezenta cauză nu se demonstrează în mod concret și individualizat că volumul de activitate al instanței ar fi afectat drepturile procesuale ale reclamantei.

16. Invocarea competenței materiale a Curții de Apel Centru ca argument în favoarea strămutării este lipsită de relevanță. Dimpotrivă, faptul că această instanță soluționează constant cauze similare denotă existența unei practici judiciare specializate și a unei expertize consolidate în domeniul controlului exercitat de ANI. Acest fapt nu poate genera, prin sine, o suspiciune de lipsă de imparțialitate, ci dimpotrivă, constituie o garanție pentru o examinare riguroasă și profesionistă a litigiilor.

17. În ceea ce privește pretinsa încălcare a principiilor nemijlocirii, oralității și contradictorialității, se constată că reclamanta invocă în mod generic aceste principii fără a indica vreo situație de fapt specifică sau vreun act procedural concret care să fi condus la o astfel de încălcare în cauza dedusă judecării. Simpla afirmație că instanța examinează cauzele rapid sau într-un interval scurt de timp nu echivalează cu demonstrarea unei atingeri reale a garanțiilor procesuale prevăzute de lege.

18. Practica administrativă de programare a mai multor cauze la aceeași oră este una comună în instanțele judecătorești naționale, adaptată fluxului ridicat de dosare. Aceasta nu constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în măsura în care părțile au posibilitatea efectivă de a fi ascultate,

de a formula poziții și de a administra probe. În prezenta cauză nu s-a dovedit că această posibilitate ar fi fost restrânsă reclamantei. De altfel, Codul de procedură civilă nu prevede o durată minimă imperativă a ședinței de judecată, ci doar exigențe legate de desfășurarea efectivă și contradictorie a dezbaterilor.

19. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție statuează că cererea de strămutare nu se sprijină pe elemente de fapt sau de drept concludente care să suscite suspiciuni rezonabile privind lipsa de imparțialitate a completului de judecată sau afectarea dreptului reclamantei la un proces echitabil. Argumentele formulate sunt generale, ipotetice și neindividualizate și nu justifică o abateri de la reguli prevăzute de Codul administrativ, conform cărora fiecare cauză se judecă de instanța desemnată prin lege.

20. Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Didenco Valentina cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

21. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Didenco Valentina cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Restituie cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Didenco Valentina împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ individual defavorabil, Curții de Apel Centru pentru examinarea cauzei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă